

LOKALER LEHRPLAN
DEUTSCHE VOLKSKUNDE
5-8. JAHRGANG

HELYI TANTERV
NÉMET NÉPISMERET
5-8. ÉVFOLYAM

Für die deutsche Nationalität in Ungarn sind die Sprache und Kultur grundlegende Voraussetzungen für den Erhalt und die Stärkung der Identität. Da seit Jahrzehnten ein fortgeschrittener Assimilationsprozess zu verzeichnen ist, kommt den Erziehungs- und Bildungseinrichtungen bei der Sprach- und Identitätsvermittlung eine Schlüsselposition zu. Bildung geht über die individuelle Verfügbarkeit über praktisches und verwertbares Wissen und Können und die Beherrschung elementarer Kulturtechniken hinaus. Bildung ist auch die Befähigung zu wertgeleitetem Handeln, das sich im individuellen Bereich unter anderem durch Selbstbestimmung, durch Urteils- und Kritikfähigkeit, durch Aufgeschlossenheit für Wissenschaft und Kunst und durch die Bereitschaft zur Erbringung von Leistung im Rahmen der jeweiligen individuellen Disposition kennzeichnet. Dieses Bedingungsgefüge eröffnet den Weg für ein Leben in Selbstverantwortung. Im Sinne der Konzeption des lebenslangen Lernens sind der Erhalt und der Ausbau eines durchgehenden und erreichbaren Bildungsangebots die wichtigste Zielsetzung der in Ungarn lebenden Nationalitäten. Mit dem Angebot der Bildung in den Nationalitätensprachen korrespondiert aber auch die Verpflichtung für die Angehörigen der deutschen Nationalität, es in allen Lebensphasen zu nutzen und aktiv zu gestalten. Sprachkenntnis auf hohem Niveau, die Pflege örtlicher Dialekte und Traditionen, die Kenntnis und die Auseinandersetzung mit ungarndeutscher Geschichte und Gegenwart sind zusammen mit der Kenntnis der modernen kulturellen Landschaften des deutschen Sprachraums unverzichtbare Elemente ungarndeutscher Identität. In unserer modernen Welt ist das Lernen durch menschliche Kontakte genauso wichtig, wie das Erschließen von Wissen und Informationen, sowie die Entwicklung von Handlungsstrategien. Für die Nationalitäten in Ungarn ist von ausschlaggebender Bedeutung, dass sie im Besitz zweier Muttersprachen sind. Wir müssen jedoch in Betracht ziehen, dass infolge der bereits erwähnten Assimilation die Bildungseinrichtungen nicht auf die von zu Hause mitgebrachten Sprachkenntnisse der Schüler bauen können. Um den Unterricht erfolgreich gestalten zu können, muss sich diese veränderte Situation in den Kompetenzen und Inhalten widerspiegeln. Aus der Eigenart des Unterrichtsfaches, dass es auch die Aufgabe der Familie „Vermittlung von ungarndeutschen Werten und Traditionen, sowie Respekt vor deren“ immer mehr übernehmen soll, lassen sich auch die Ziele und Aufgaben ableiten. Die Schüler der ungarndeutschen Schulen sollen zuerst auf Erlebnisbasis mit den wichtigsten Traditionen, mit der Lebensweise und mit der Kultur der Ungarndeutschen konfrontiert werden. Aus diesen Erlebnissen heraus sollen sie stufenweise durch handlungs- und projektorientierten Unterricht Kenntnisse zur Geschichte, Volkskunde, Sprache, Literatur und Medien aneignen. Die Schüler sollen damit im Klaren sein, dass der Traditionspflege außerhalb der Familie auch verschiedene Institutionen und Organisationen dienen. Das Fach „Deutsche Volkskunde“ ermöglicht den Schülern eine weitgehende Toleranz und Öffnung dem Anderssein gegenüber, die sie zur Akzeptanz der anderen Nationalitäten und Völker motiviert bzw. befähigt. Die obligatorische eine Wochenstunde von der ersten bis zur zwölften Klasse ermöglicht eine intensive und tiefgehende Beschäftigung mit den Lerninhalten des Unterrichtsfaches. Obwohl eine Integration in andere Unterrichtsfächer nicht mehr vorgesehen ist, darf auf fächerübergreifende Annäherung in der Praxis nicht verzichtet werden. Ganz im Gegenteil: die Lerninhalte bergen diese Möglichkeiten in sich. Die Aufgabe des Faches „Deutsche Volkskunde“ – nämlich Identitäts- und Wertevermittlung – wirkt sich auch auf die didaktisch- methodische Herangehensweise aus. Der Unterricht in offenen methodischen Formen sichert einen Kenntniserwerb, der über Erleben, Handeln, Begreifen zu Erfahrungen führt. Diese kreativen und handlungsorientierten Erarbeitungsformen (Freiarbeit, Stationenspiel, museumspädagogische Beschäftigungen, Schulprojekte) sichern den Schülern jene Erfahrung, zu der sie in ihrem eigenen Umfeld nicht mehr gelangen können. Schrittweise

werden sie dadurch in Kompetenzen eingeführt, die sie zur selbstständigen Projektarbeit befähigen.

5–6. évfolyam

E két évfolyamon egyre nagyobb szerepe van az ismeretközvetítésnek. Ezzel párhuzamosan a kognitív kompetenciák fejlesztése kerül előtérbe: megjelennek olyan témakörök, amelyek az identitás tudatos vállalását készítik elő. Mindemellett a tapasztaláson alapuló tudás továbbra is központi szerepet játszik. Mindkét évfolyamon a tantárgy oktatása német nyelven folyik.

A témakörök szerinti óraszámok évfolyamokra lebontva.

Themenkreise	Insgesamt	5. Klasse	6. Klasse
Persönliche Lebensgestaltung - soziale Kontakt	5	5	0
Persönliche Lebensgestaltung - Familienfeste	6	0	6 (1 óra hon- és népismeret integrálva)
Schule, Ausbildung, Beruf - Schule früher und heute	8	8	0
Schule, Ausbildung, Beruf - Berufe	8	8	0
Wirtschaft, Technik, Umwelt - Wohnort	11	6	5 (1 óra hon és népismeret integrálva)
Gesellschaftliches Leben Feste und Feiertage	12		12
Gesellschaftliches Leben - Lebensweise	3	0	3
Kulturelles Leben und Medien - Musik und Tanz	4	4	0
Kulturelles Leben und Medien – Volksdichtung und Literatur	6	3	3
Kulturelles Leben und Medien – Digitale und Printmedien	2	0	2
Politik und Gesellschaft Nationalität	3	0	3
Insgesamt	68	34	34

5. évfolyam

Témakör	Személyes életvitel–Szociális kapcsolatok	Javasolt óraszám: 5
Tanulási eredmények	Tágabb rokoni és emberi kapcsolatok megnevezései, jellemzői. Család, rokoni viszonyok, generációk együttélése. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. Család tagjai. Rokonság tagjai és kapcsolataik. Családfa.		
Fogalmak	Nagynéni, nagybácsi, ős, rokonság.	
Javasolt tevékenységek	Dominó: családtagok elnevezése (nyelvjárás- irodalmi német nyelv) Családfa készítése rajzos formában, bemutatása több generációig visszamenően. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről.	

Témakör	Iskola, képzés és hivatás–Az iskola régen és ma	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	Az iskola, a tanítás rendjének megismerése a múltban. Osztályterem és berendezési tárgyai. A tanítás rendjének összehasonlítása a maival. Szabályok és jogok az iskolai életben. Megismerkedés a gót írással. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. Iskola épülete. Osztályterem: berendezési tárgyak. A tanítás menete. Személyzet. Iskolaszerek. Fraktúra.		

Dicséret, elmarasztalás, szidás formái.	
Fogalmak	Palatábla, írka, tintásüveg, ábécéskönyv, bizonyítvány, büntetés, jutalom.
Javasolt tevékenységek	Szókereső. Hiányos szöveg. Igaz-hamis állítások. Memórijáték. Szöveg- kép párosítás. Szövegtranszformáció: fraktúra- latin ABC. Névjegykártya fraktúrával írva. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. Interjú készítése. Látogatás iskolamúzeumban. A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.

Témakör	Iskola, képzés és hivatás–Munka és megélhetés	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	Régi mesterségek, nyersanyagok, anyagok, termékek ismerete. Tevékenységek és a hozzájuk szükséges munkaeszközök megnevezése. A szakmák feladatkörének tudatosítása. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fogalmak	Kádár, kőfaragó, fazekas, hordó, sírkő, útszéli kereszt, véső, kalapács, korong, agyag, korsó.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.</p>		
Javasolt tevékenységek	Szókereső. Barkochba. Kép- szó párosítás. Hármasegység. Idővonal felállítása. Megkezdett mondatok befejezése. Hiányos szöveg. Napirend összeállítása információs szöveg alapján. Sírkőformák fejlődésének időrendi sorrendbe állítása. Szómagyarázathoz illusztráció keresése.	

	Mondatszerkezet megadott szókincs alapján. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján.
--	---

Témakör	Gazdaság, technika, környezet–Lakóhely	Javasolt óraszám: 6
Tanulási eredmények	Ismeretek a lakóhelyről, környékéről és a parasztházról.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. A településre vonatkozó helymeghatározások. Földrajzi tájékozódás a tanult ismeretekhez kapcsolódóan. Saját lakóhely és közvetlen környezete. A magyarországi német falu. Települések nevei németül. Településformák és jellemzőik. Középületek és funkciójuk. A parasztház helyiségei. Berendezési tárgyak és használatuk. Melléképületek és funkciójuk. Településstruktúra. A szűkebb és tágabb lakóhely életmódja és a háztípusai történeti változásainak elemzése fényképek, korabeli leírások alapján. A természeti körülmények, a rendelkezésre álló építési anyagok és a különböző háztípusok kialakulása közötti összefüggéseinek ábrázolása</p>		
Fogalmak	kamra, istálló, pajta, tyúkól, nyári konyha, padlás, kemence, tisztaszoba, szakajtó, rokka, vajköpülő dézsa.	
Javasolt tevékenységek	<p>Szókereső. Hiányos szöveg. Szöveget visszafelé olvasni. Kígyószöveg. Településformák jellemzőinek táblázatos összefoglalása. A tanultak rajzos ábrázolása. Magyarországi német falu-ABC. Keresztrejtvény. Képkiegészítés. Képgaléria. Szómagyarázat és fogalom párosítása. Triminó: kép- megnevezés- definíció Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján. Tematikus anyag feldolgozása csoportmunkában: https://www.museum-</p>	

	digital.de/hu/themator/ausgabe/showthema.php?m_tid=7&tid=7&exhibition_view Látogatás a tarjáni tájházban
--	---

Témakör	Kulturális élet, média–Zene és tánc	Javasolt óraszám:4
Tanulási eredmények	Hagyományos néptáncok és népdalok ismerete. A népzene hagyományrendszerének ismerete. A múlt értékei iránti megbecsülés erősödése. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. A korábbi generációk értékeinek felfedezése. Hagyományos néptáncok és népdalok. Betekintés a népzene hagyományrendszerébe.		
Fogalmak	Ritmus, népdal, fűvőzene, trombita, harmonika, hegedű.	
Javasolt tevékenységek	Táncokhoz kapcsolódó szövegek megtanulása, előadása. Szövegillusztráció. Népdalok éneklése. Táncház. Tánclépések tanulása Zenei felvételek hallgatása.	

Témakör	Kulturális élet, média–Népköltészet, irodalom	Javasolt óraszám: 3
Tanulási eredmények	Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek ismerete. Magyarországi német szerzők műveinek alapvető ismerete. Szövegértés fejlődése. Az előadói képesség fejlődése. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése a korosztálynak megfelelően. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása a műfaj elvárásainak megfelelő formában és intonációval. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. Magyarországi német szerzők gyermekversei, meséi, mondái, elbeszélései például: Edina Rieder-Erdőfy: Kinderstimmen Igele-Bigele (Gyermekantológia) Michélsz József: Zauberhut Koch Valéria: Időfa Arnold Krisztina: Wolki und ihre Freunde Josef Mikonya: Nichtsbrot http://lehrbuch.udpi.hu/text-und-deutung/2014-06-22-13-05-27/kindergedichte		

Fogalmak	Mesealak, antológia, verseskötet, mondagyűjtemény, cím, tartalom
Javasolt tevékenységek	Mesék és mondák olvasása, tartalmának visszaadása. A tanultak rajzos ábrázolása. Különböző szövegfeldolgozási módszerek: körözölevél, lényegkiemelés, kigyószöveg, igaz-hamis állítások, képtörténet, történet befejezése. Szerepjátékok alakítása. A tanult népszokások dramatizálása. Német nyelvű színdarab megtekintése, beszélgetés az élményekről. Író-olvasó találkozó.

A továbbhaladás feltételei:

- Ismeretek a mezőgazdasági munkákról (nemek szerinti munkamegosztás, munkák a ház körül és a földeken; szüret, betakarítás).
- A mai kisebbségi lét jellemzői (himnusz, címer, intézmények).
- A magyarországi német média (Neue Zeitung, Unser Bildschirm).
- Rendelkezzen ismeretekkel Mikonya József munkásságáról.
- Ismerjen néhány magyarországi német szerzőt és műveit.

6. évfolyam

Témakör	Személyes életvitel–Családi ünnepek	Javasolt óraszám: 6
Tanulási eredmények	Lakodalmi népszokások megismertetése. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. Lakodalmi népszokások megismerése. Lakodalom: meghívás, menete, ünnepi viselet.</p>		
Fogalmak	Lakodalom, menyasszony, vőlegény, vőfély, koszorús lány, előkészület, lakodalmi köszöntő, zenekar, esketés.	
Javasolt tevékenységek	Előkészületi határidőnapló összeállítása. Meghívó készítése, meghívás dramatizálása. A lakodalom „menetének” képtörténetben való felvázolása. Ajándékosár összeállítása. Lakodalmi menükártya összeállítása. Memórijáték. Szómagyarázatok: Ki vagyok? Jelenetek elmesélése és előadása különböző szempontok alapján.	

	Lakodalmi hagyományok felelevenítése, újjáélesztése. Gyereklakodalom A téma összefoglalása gondolatterkép alapján.
--	--

Témakör	Gazdaság, technika, környezet–Lakóhely	Javasolt óraszám: 5
Tanulási eredmények	Ismeretek a lakóhelyről, környékéről- A falvak elrendezése, alaprajza. A térbeli tájékozódás fejlődése. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. A településre vonatkozó helymeghatározások. Földrajzi tájékozódás a tanult ismeretekhez kapcsolódóan. Saját lakóhely és közvetlen környezete. A magyarországi német falu. Települések nevei németül. Településformák és jellemzőik. Középületek és funkciójuk.		
Fogalmak	Dűlő, utcás falu, völgyfalu, alsófalu, felsőfalu, helységnévtábla, Szókereső.	
Javasolt tevékenységek	Hiányos szöveg. Szöveget visszafelé olvasni. Kígyószöveg. Településformák jellemzőinek táblázatos összefoglalása. A tanultak rajzos ábrázolása. Magyarországi német falu-ABC. Keresztrejtvény. Képkiegészítés. Képgaléria. Szómagyarázat és fogalom párosítása. Triminó: kép- megnevezés- definíció Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján. Tematikus anyag feldolgozása csoportmunkában: https://www.museum-digital.de/hu/themator/ausgabe/showthema.php?m_tid=7&tid=7&exhibition_view	

Témakör	Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok	Javasolt óraszám: 12
Tanulási eredmények	<p>A húsvéti ünnepeinek ismerete. Néhány ünnep bibliai hátterének és hagyományainak részletes ismerete. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására. Az adott témához információk gyűjtése, a tanultak alkalmazása irányított feladatok és szituációk segítségével. A tanult prezentációs technikák alkalmazása. A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása. Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően. Az egyházi év. Böjti időszak: tilalmak és ételek. Húsvét: Nagyhét, hagyományok, hiedelmek.</p>		
Fogalmak	<p>Boróka, pattogatott kukorica, aszalás, jelmez, farsangi fánk, böjt, táncmulatság, harmat, rágcsáló.</p>	
Javasolt tevékenységek	<p>Az egyházi év sematikus ábrázolása. Dátum és ünnep párosítása. Kígyószöveg. Állomásokon tanulás. Hiányos szöveg. Mondatok helyes sorrendbe állítása. Kriskross- rejtvény. TOTO. Dominó. Quiz-játék. Folyamatábra készítése szöveghez. Filmszalag készítése farsangi hagyományokhoz. Ünnepnap és szimbólum párosítása.</p>	

Témakör	Társadalmi élet–Életmód	Javasolt óraszám: 3
Tanulási eredmények	<p>A nemzetiség élete a hétköznapok és ünnepnapok kapcsán. Szórakozás: a búcsú népszokásainak ismerete. A hovatartozás felismerésének első lépései. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.</p>		

<p>A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására.</p> <p>Az adott témához információk gyűjtése, a tanultak alkalmazása irányított feladatok és szituációk segítségével.</p> <p>A tanult prezentációs technikák alkalmazása.</p> <p>A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása.</p> <p>Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.</p> <p>Búcsú: előkészületek, a nap menete.</p> <p>Szokásrendszer, hiedelem.</p>	
Fogalmak	Búcsú, búcsúfa, vásár, áldás, búcsútemetés.
Javasolt tevékenységek	<p>Dominó.</p> <p>LOTTO- játék.</p> <p>Jelenetek elbeszélése, illetve eljátszása.</p> <p>Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről.</p> <p>A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.</p>

Témakör	Kulturális élet, média–Népköltészet, irodalom	Javasolt óraszám: 3
Tanulási eredmények	<p>Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek ismerete.</p> <p>Magyarországi német szerzők műveinek alapvető ismerete.</p> <p>Szövegértés fejlődése.</p> <p>Az előadói képesség fejlődése.</p> <p>Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése a korosztálynak megfelelően.</p> <p>Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása a műfaj elvárásainak megfelelő formában és intonációval.</p> <p>A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése.</p> <p>Kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.</p> <p>Magyarországi német szerzők gyermekversei, meséi, mondái, elbeszélései például: Edina Rieder-Erdőfy: Kinderstimmen Igele-Bigele (Gyermekantológia) Michelisz József: Zauberhut Koch Valéria: Időfa Arnold Krisztina: Wolki und ihre Freunde http://lehrbuch.udpi.hu/text-und-deutung/2014-06-22-13-05-27/kindergedichte</p>		
Fogalmak	Mesealak, antológia, verseskötet, mondagyűjtemény, cím, tartalom	
Javasolt tevékenységek	<p>Mesék és mondák olvasása, tartalmának visszaadása.</p> <p>A tanultak rajzos ábrázolása.</p> <p>Különböző szövegfeldolgozási módszerek: körözölevél, lényegkiemelés, kígyószöveg, igaz-hamis állítások, képtörténet, történet befejezése.</p> <p>Szerepjátékok alakítása.</p> <p>A tanult népszokások dramatizálása.</p> <p>Német nyelvű színdarab megtekintése, beszélgetés az élményekről.</p>	

Író-olvasó találkozó.

Témakör	Kulturális élet, média–Nyomtatott és elektronikus sajtó	Javasolt óraszám: 2
Tanulási eredmények	<p>A korosztálynak megfelelő nyomtatott és elektronikus média ismerete.</p> <p>A magyarországi német televízió gyermekműsorai.</p> <p>A médiatudatosság fejlődése.</p> <p>Szövegértés fejlődése.</p> <p>Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.</p> <p>A helyet meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása.</p> <p>Adott téma kapcsán kérdések megválaszolása.</p> <p>Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása, szerepjáték alakítása.</p> <p>Szövegek lényegi információinak kiemelése.</p> <p>A szöveg lényegi információinak megnevezése.</p> <p>Szóbeli beszámoló a tapasztalatokról.</p> <p>Magyarországi német média az ifjúság számára.</p>		
Fogalmak	Melléklet, rovat, riport, riporter.	
Javasolt tevékenységek	<p>Neue Zeitung mellékletének olvasása.</p> <p>A Neue Zeitung gyermekeknek szóló mellékletének olvasása.</p> <p>Unser Bildschirm gyermekműsorainak megtekintése, megbeszélése.</p> <p>A tanultak rajzos ábrázolása.</p> <p>Különböző szövegfeldolgozási módszerek: körözőlevél, lényegkiemelés, kigyószöveg, igaz-hamis állítások, képtörténet, történet befejezése, rejtvény.</p> <p>Szerepjátékok alakítása.</p> <p>Beszélgetés az élményekről.</p>	

Témakör	Politika és társadalom–Nemzetiség	Javasolt óraszám: 3
Tanulási eredmények	<p>Alapvető ismeretek nyújtása Magyarország nemzetiségi összetételéről.</p> <p>Nyitottság más népcsoportokkal szemben.</p> <p>Első lépések a hovatartozás felismerése felé.</p> <p>Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók keressenek választ következő kérdésekre kik tartoznak az egyes népcsoportokhoz, kik a németek.</p> <p>A „régén” és „ma” közötti különbségek felismerése.</p> <p>Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.</p> <p>Nemzetiségek Magyarországon.</p> <p>A hazai népcsoportok elnevezései.</p>		
Fogalmak	Népcsoport, nemzetiség, többségi nemzet, nemzetiségek nevei.	
Javasolt tevékenységek	<p>Szókereső.</p> <p>Titkosírás.</p>	

	Mnemotechnika a nemzetiségek neveihez. Partner-tollbamondás. Zászlódominó. Hiányos szöveg. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján.
--	--

Minimumkövetelmények

A diák ismerje:

- a magyarországi németek házát, berendezési tárgyait,
- a magyarországi németekre jellemző foglalkozásokat, tevékenységüket,
- a régi mesterségek nyersanyagait, anyagait, termékeket,
- a németek használati tárgyait,
- Farsangot, Húsvétot.

7-8. évfolyam

Az előző szakaszokhoz kapcsolódva – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése a feladat ezeken az évfolyamokon. A német nyelven folyó órák feladata - mind ezen tartalmak mellett- a nyelv használata, saját vélemény és tapasztalatok közlése német nyelven.

A témakörök szerinti óraszámok évfolyamokra lebontva:

Themenkreise	Insgesamt	7. Klasse	8. Klasse
Persönliche Lebensgestaltung- Kleidung	8	8	
Wirtschaft, Technik, Umwelt Siedlungsstruktur	3		3
Wirtschaft, Technik, Umwelt - die Landwirtschaft	10		10
Gesellschaftliches Leben - Heilmethoden	8	8	
Gesellschaftliches Leben Essen und Trinken früher	8	8	
Társadalmi élet- Ünnepek és ünnepnapok	6	2	4
Gesellschaftliches Leben – Private gesellschaftliche Organisationen	4		4

außerhalb der Familie			
Politik und Gesellschaft Siedlungsgeschichte der Ungarndeutschen	8	8	
Politik und Gesellschaft Nationalitätenpolitik	5		5
Deutsche Sprache Dialekte im deutschen Sprachgebiet	2		2
Ungarndeutsche Literatur	6		6
Insgesamt	68	34	34

7.évfolyam

Témakör	Személyes életvitel–Öltözködés	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	<p>A regionális népviselet megjelenési formáinak ismerete. Különböző korosztályok és nemek ruhadarabjainak ismerete. Ápolás és tárolás feladatainak, eszközeinek megismerése. A nyelvjárási szókincs fejlődése. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni. A tanulók ismerjenek meg különböző prezentációs formákat. Alkalmazzák azokat részben önállóan szabadon választott téma prezentálásakor. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével. Projekt munkák bemutatása írásban és szóban. Jellemző anyagok, motívumok és színek. Népviselet korosztály és nem szerint. Népviselet gondozása, tárolása.</p>		
Fogalmak	<p>Cipő, harisnya, alsószoknya, felsőszoknya, kötény, ing, mellény, vállkendő, gyöngyös fejfedő, nadrág, klumpa, kucsma.</p>	
Javasolt tevékenységek	<p>Anyagminták felismerése tapintással. Anyagminták-memóriajáték. Anyagminta-legyező készítése.</p>	

	<p>Megadott szókincs alapján összefüggő szöveg megfogalmazása. Kígyószöveg. Szöveg fejtetőn. Tükörírás. Képleírás. Önálló szövegfeldolgozás, az eredmény prezentálása: plakát, power point előadás, prospektus. Monogram fraktúrában fonalból, gombból. Díszítóminták rajzolása, modernizálása. Bársonnyakék készítése gyöngyből. Szelfi készítése menyasszonyi koszorúval, gyöngyös fejfedővel. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolattérkép alapján. Tematikus anyag feldolgozása csoportmunkában: https://www.museum-digital.de/hu/themator/ausgabe/showthema.php?m_tid=1&tid=1&exhibition_view</p>
--	--

Témakör	Társadalmi élet–Életmód	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	<p>Gyógymódok megismerése. Életbölcsségek értelmezése. A téli időszak szórakozási lehetőségei. Szövegértés, lényegkiemelés fejlődése. A nyelvjárási szókincs fejlődése. Képi és szöveges források feldolgozása. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. Kérdések megfogalmazása eseményekről, személyekről. Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása, a szerepek megformálása, a testbeszéd és szöveg összhangba hozása. A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével. Projekt munkák bemutatása írásban és szóban. Népi gyógymód, hiedelemvilág. Gyógyításra használt eszközök és alkalmazásuk. Életbölcsségek, paraszti megfigyelések, szabályok. A téli időszak egyetlen szórakozási lehetősége: a fonó.</p>		
Fogalmak	Babona, javasasszony, főzet, borogatás, gyógynövény, fonás, hímzés, kelengye.	

Javasolt tevékenységek	<p>Gyógyászati eszközök csoportosítása eredetük alapján (állati, növényi...)</p> <p>Memóriajáték.</p> <p>Triminó.</p> <p>Domino.</p> <p>Hiányos szöveg.</p> <p>Mondatszerkesztés megadott szókincs segítségével.</p> <p>Népi gyógymód ábrázolása filmszalagon.</p> <p>Gyógymód hozzárendelése testrészhez.</p> <p>Népi gyógymód-comic.</p> <p>Hagyományok újjáélesztése. Fonó.</p> <p>Énekek, népdalok tanulása.</p> <p>Régi textíliák, kézimunkák gyűjtése, kiállítás összeállítása.</p> <p>Időjósítások rajzos ábrázolása.</p> <p>Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről.</p> <p>A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.</p>
-------------------------------	---

Témakör	Társadalmi élet–Étkezés	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	<p>A mindennapok és ünnepek étkezési szokásainak megismerése.</p> <p>Szabályszerűségek felfedezése.</p> <p>Szövegértés, lényegkiemelés fejlődése.</p> <p>A nyelvjárási szókincs fejlődése.</p> <p>Képi és szöveges források feldolgozása.</p> <p>Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése.</p> <p>Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt.</p> <p>A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel.</p> <p>A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése.</p> <p>A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni.</p> <p>Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással.</p> <p>Kérdések megfogalmazása eseményekről, személyekről.</p> <p>A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni.</p> <p>Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel.</p> <p>A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével.</p> <p>Projekt munkák bemutatása írásban és szóban.</p> <p>Alapanyagok, ételek hozzávalói.</p> <p>Háziállatok a parasztudvaron.</p> <p>Étkezési szokások.</p> <p>Heti étrend.</p> <p>Hétköznapi és ünnepnapok ételei.</p> <p>Tartósítás formái, folyamata.</p> <p>Asztalhierarchia, ülésrend az asztalnál.</p>		
Fogalmak	<p>Ismétlődő étel, húsnap, gombócnap, káposztanap, babnap, savanyítás, befőzés, kelt tészták, fánk.</p>	
Javasolt tevékenységek	<p>Nagymama zöldség – és gyümölcs ABC-je: képes szótár.</p> <p>Állatcsaládok-quartett.</p>	

	<p>Sertéspuzzle. Csoportosítás: főzelék, szósz, kása. Leves-memóriajáték. levesbetétek: miniprojekt Szövegből nyert információk táblázatos összefoglalása. Lekvárfőzés lépéseinek felvázolása képsor alapján. Kérdőszó-dobókocka segítségével az asztali ülésrendről kép alapján páros munkában beszélgetni. „Szakácsshow”. A gőzgombóc elkészítésének módját. lépéseit megadott szókincs segítségével kommentálni. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolattérkép alapján. Tematikus anyag feldolgozása csoportmunkában: https://www.museum-digital.de/hu/themator/ausgabe/showthema.php?m_tid=7&tid=7&exhibition_view</p>
--	---

Témakör	Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok	Javasolt óraszám: 2
Tanulási eredmények	<p>Az egyházi év ünnepeinek ismerete. A karácsonyi ünnepkör bibliai hátterének és hagyományainak részletes ismerete. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés. A nyelvjárási szókincs fejlődése. Képi és szöveges források feldolgozása. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazzák. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. Kérdések megfogalmazása eseményekről, személyekről. Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása, a szerepek megformálása, a testbeszéd és szöveg összhangba hozása. A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével. Projekt munkák bemutatása írásban és szóban. Karácsonyi ünnepkör: Az adventi koszorú eredete. Szent Barbara története, Barbaranap hagyományai Mikulásnap hagyományai. Lúciánap hagyományai. Jézus születésének története. Karácsonyi népszokások.</p>		

Fogalmak	Advent, koszorú, hiedelem, Mikulás, Barbara, betlehem, Szenteste,
Javasolt tevékenységek	<p>Állomásokon tanulás: Dátum, ünnepnap, szimbólum párosítása. Filmfeldolgozás rejtvény alapján. Körözőlevél: Szent Barbara Megfelelő mondatbefejezés kiválasztása. Quíz. Szókereső. Bandolo. Kép hozzáillesztése szöveghez. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.</p>

Témakör	Politika és társadalom–Településtörténet	Javasolt óraszám: 8
Tanulási eredmények	<p>A németek betelepülésének története, annak okai és következményei legfontosabb elemeinek ismerete. Magyarország németek lakta területeinek ismerete. Az időbeli és térbeli tájékozódás fejlődése. Nyitottság más népcsoportokkal szemben. Első lépések a hovatartozás felismerése felé. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>Az idő tagolására szolgáló kifejezések bővítése: a történelmi időkifejezések (évszázad) alkalmazása. Tájékozódás az időben megadott forrásokban. A németesség betelepítésével kapcsolatos helyismeret: térképhasználat. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. A hazai németesség történetének ismerete és figyelemmel kísérése. Az identitás fejlesztése. Kezdeti német- magyar kapcsolatok (XI. sz.) A magyarországi németek betelepítése (XVIII. sz.): ígéret, nehézségek Időbeli és térbeli tájékozódás a témához kapcsolódóan. Térkép és időszalag használata.</p>		
Fogalmak	Betelepítés, telepes, lovasság, papság, toborzás, kamara, egyház.	
Javasolt tevékenységek	<p>Szerepjáték: Betelepüléskori színdarab. Szövegfeldolgozás kérdések alapján. Igaz- hamis állítások. Ismeretek összefoglalása KMHMHMM- módszer segítségével. Keresztrejtvény. Toborzólevél készítése korhű források alapján. Ígéreteket és nehézségek ütköztetése a mérleg két serpenyőjében. Képleírás. Közmondás értelmezése. Betelepüléskori ének szövegének rajzos ábrázolása, megtanulása. Ulmer Schachtel - modell készítése. Állomásokon történő tanulás: TOTO, keresztrejtvény, hajólevél, batyu csomagolása a megfelelő tárgyakkal, időszalag, mértékegység-quartett. Önálló kutatómunka: betelepítési emlékművek az országban.</p>	

	A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.
--	---

A továbbhaladás feltételei (Minimumkövetelmények):

A tanulók alapvető ismeretekkel rendelkeznek a tárgyalt témakörökben:

- A németek betelepülésének története (okok, következmények, legfontosabb elemek)
- A regionális népviselet megjelenési formái
- Gyógynövények, azok használata
- A magyarországi németek étkezési szokásai
- Néhány magyarországi német szerző és műveik

8. évfolyam

Témakör	Gazdaság, technika, környezet– Településstruktúra	Javasolt óraszám: 3
Tanulási eredmények	A Magyarországon élő nemzetiségiak településtörténetére vonatkozó helyrajzi megjelölések ismerete. Magyarország németek lakta területeinek ismerete. Tájékozódás térben és időben. Magyarországi németek szimolumai Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. A németiség betelepítésével kapcsolatos helyismeret: térképhasználat. Németek lakta területek Magyarországon. A területek megnevezései a szakirodalom alapján. Tájékozódás térben és időben.		
Fogalmak	Ofner Bergland, Schwäbische Türkei, Banat, Batschka, Buchenwald (Bakony), himnusz, címer	
Javasolt tevékenységek	Vaktérkép kiegészítése. Mnemotechnikák.	

Témakör	Gazdaság, technika, környezet– Hagyományos mezőgazdaság	Javasolt óraszám: 10
Tanulási eredmények	A „paraszti év” feladatainak megismerése. A nyelvjárási szókinccs fejlődése. Képi és szöveges források feldolgozása. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt.		

A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel.
 A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése.
 A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni.
 Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással.
 Kérdések megfogalmazása eseményekről, személyekről.
 Hagyományok újjáélesztése.
 A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni.
 A tanulók ismerjenek meg különböző prezentációs formákat.
 Alkalmazzák azokat részben önállóan szabadon választott téma prezentálásakor.
 Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel.
 A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével.
 Projekt munkák bemutatása írásban és szóban.
 A paraszti év.
 Tulajdonviszonyok.
 Nemek szerint munkamegosztás.
 A munka lépései, eszközei.
 Betakarítás: aratás, szüret, záróünnep.

Fogalmak	Évszak, vetés, aratás, betakarítás, kapálás, kaszálás, gereblyezés, hold, hektár.
Javasolt tevékenységek	Vagyonpiramis megszövegezése. Tükörírás. Tevékenységek csoportosítása nemek szerint. Tevékenységek táblázatos összefoglalása évszak és helyszín szerint. Melyik szerszám vagyok? Kép párosítása elnevezéshez, definícióhoz. Krisskross-rejtvény. Szövegfeldolgozás kérdések alapján. Elnevezés és szómagyarázat párosítása. Szókereső. Mondatokból logikus sorrendben szöveget alkotni. Hiányos szöveg. Burgonya – kukoricaföld vetési alaprajzát lerajzolni. Képsor alapján a kukoricafosztás menetét felvázolni. Képregény készítése szöveghez: Szüret. TOTO. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján. Tematikus anyag feldolgozása csoportmunkában: https://www.museum-digital.de/hu/themator/ausgabe/showthema.php?m_tid=13&tid=13&exhibition_view

Témakör	Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok	Javasolt óraszám: 4
Tanulási eredmények	Az egyházi év ünnepeinek ismerete. Húsvéti ünnepkör bibliai hátterének és hagyományainak részletes	

	<p>ismerete. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés. A nyelvjárási szókincs fejlődése. Képi és szöveges források feldolgozása. Tárgyak és szellemi értékek irányított gyűjtése. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>
Fejlesztési feladatok/Ismeretek	
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit, hasonlítsák össze a mai értékrenddel. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. Adott témában összefüggések felismerése tanári irányítással. Kérdések megfogalmazása eseményekről, személyekről. Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása, a szerepek megformálása, a testbeszéd és szöveg össszhangba hozása. A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével. Projekt munkák bemutatása írásban és szóban. Az egyházi év. Húsvéti ünnepkör: Böjti időszak népszokásai. A keresztút állomásai.</p>	
Fogalmak	böjtölés formái, kálvária.
Javasolt tevékenységek	<p>Állomásokon tanulás: Dátum, ünnepnap, szimbólum párosítása. Filmfeldolgozás rejtvény alapján. Megfelelő mondatbefejezés kiválasztása. Quíz. Szókereső. Bandolo. Kép hozzáillesztése szöveghez. Húsvéti nyuszi sütése kelttésztaból. Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján.</p>

Témakör	Társadalmi élet–Családon kívüli privát és társadalmi szervezetek	Javasolt óraszám: 4
Tanulási eredmények	<p>Egyesületek, civil szervezetek, magyarországi német szervezetek megismerése. Képi és szöveges források feldolgozása. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulóknál alakuljon ki az a felismerés, hogy a népcsoport-hoz való tartozás kulturális többletet jelent.</p>		

<p>A tanulók keressenek választ olyan kérdésekre, kik a németek, hogyan élnek együtt a többségi nemzettel. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. Az írott és elektronikus média alapvető ismerete. Egyesületek. Civil szervezetek. Néhány reprezentatív egyesület, civil szervezet, magyarországi német szervezet tevékenységének megismerése.</p>	
Fogalmak	Önkormányzat, egyesület, táncsoport, kórus.
Javasolt tevékenységek	Beszélgetés a családban és rokonságban a nemzetiséghez tartozó személyekkel életükről. Önálló kutatómunka az interneten megadott szempontok alapján. A szerzett információk összegzése plakát, prospektus, hirdetés formájában.

Témakör	Politika és társadalom–Nemzetiségpolitika	Javasolt óraszám: 5
Tanulási eredmények	A magyarországi nemzetiségek és főbb jellemzőik ismerete. Nyitottság más népcsoportokkal szemben. Első lépések a hovatartozás felismerése felé. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>A tanulóknak alakuljon ki az a felismerés, hogy a népcsoporthoz való tartozás kulturális többletet jelent. A tanulók keressenek választ olyan kérdésekre, kik a németek, hogyan élnek együtt a többségi nemzettel. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. Az írott és elektronikus média alapvető ismerete. Irányított gyűjtőmunka tanári segítséggel. Nemzetiségek Magyarországon. Német nemzetiség lakta területek A magyarországi németek szimbólumai: Himnusz, címer. A magyarországi németek intézményei.</p>		
Fogalmak	Nemzetiség, népcsoport, identitás.	
Javasolt tevékenységek	Szókereső. Vaktérképen a nemzetiségek lakta területek jelölése. Hiányos szöveg. Önálló kutatómunka az interneten megadott szempontok alapján. TOTO. Kincskeresés. Címer barkácsolása különböző anyagokból. A téma összefoglalása gondolatterkép alapján.	

Témakör	Német nyelv és irodalom–Nyelvjárások	Javasolt óraszám: 2
Tanulási eredmények	A hazai német nyelvjárások területi megoszlása és néhány jellemzőjének ismerete.	

	<p>A nyelvtudás előnyeinek felismerése. Nyitottság más népcsoportokkal szemben. Első lépések a hovatartozás felismerése felé. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>
Fejlesztési feladatok/Ismeretek	
<p>A tanulók érdeklődjenek családjuk és a népcsoport múltja és gyökerei iránt. A tanulók ismerjék fel a nyelvtudás előnyeit és fontosságát saját maguk számára. A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével. Nyelvjárási kifejezések és irodalmi nyelvi változataik összevetése. A magyarországi német nyelvjárások néhány jellemzője. Hasonlóságok, eltérések felfedezése.</p>	
Fogalmak	Nyelvjárás, irodalmi nyelv, magánhangzó, mássalhangzó, kettős hangzó.
Javasolt tevékenységek	<p>Puzzle: Nyelvjárási területek Németországban. Nyelvjárási és irodalmi német kifejezések párosítása. Autentikus szövegek, illetve hangfelvételek hallgatása. A téma összefoglalása gondolattérkép alapján.</p>

Témakör	Német nyelv és irodalom–Magyarországi német irodalom	Javasolt óraszám: 6
Tanulási eredmények	<p>A kortárs magyarországi német irodalom néhány lírai és prózai művének megismerése. Szerepek alakítása a tartalomnak megfelelően. Nyitottság más népcsoportokkal szemben. Első lépések a hovatartozás felismerése felé. Cselekvésközpontú, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés.</p>	
Fejlesztési feladatok/Ismeretek		
<p>Lírai, elbeszélő és dramatikus szövegek előadása, a szerepek megformálása, a testbeszéd és szöveg összhangba hozása. A szöveg, vagy annak egy bekezdése lényegi információtartalmának megnevezése. A megfogalmazott információkat a feladat elvárásainak megfelelően alkalmazni. A tanulók legyenek képesek mindmap segítségével egy témát összefoglalni és arról címszavak segítségével összefüggően beszélni. A tanulók ismerjenek meg különböző prezentációs formákat. Alkalmazzák azokat részben önállóan szabadon választott téma prezentálásakor. A kortárs magyarországi német irodalom lírája és prózai művei http://www.udpi.hu/tamop/pdf/Ungarndeutsche_Literatur/Ungarndeutsche_literatur_textsammlung.pdf</p>		
Fogalmak	Vers, elbeszélés, ritmus, rím, költői kép, mondanivaló.	
Javasolt tevékenységek	<p>Időszalagon a magyarországi német irodalom fejlődését ábrázolni. Önálló kutatómunka az interneten megadott szempontok alapján. Projekt: Egy magyarországi német író, költő életútjának munkásságának bemutatása. Körözőlevél. „Kedvenc magyarországi német verseim” –kiskönyv összeállítása. Író- olvasó találkozó. Szemelvények megtanulása.</p>	

Minimumkövetelmények

A diák ismerje:

- a magyarországi német földművesek munkáját otthon és a földeken,
- a munkamegosztást közöttük,
- a szórakozási lehetőségeiket,
- a regionális népviselet megjelenési formáit,
- a németiség civil szervezeteit,
- a magyarországi németek szimbólumait